

PROGRAM PIERWOTNEJ PROFILAKTYKI RAKA SZYJKI MACICY DLA MIESZKANEK SUWAŁK W WIEKU 13 LAT.

Wstęp

Rak szyjki macicy jest drugim co do częstości występowania nowotworem złośliwym u kobiet na świecie, powodującym co roku około 500.000 nowych zachorowań i około 250.000 zgonów. Szacuje się, że każdego roku w Polsce na raka szyjki macicy zapada 4.000 kobiet, a 2.000 umiera.

Najważniejszą przyczyną powstawania dysplazji wysokiego stopnia i raka szyjki macicy są wirusy brodawczaka ludzkiego. Zakażenie jest bardzo powszechne i w okresie aktywności seksualnej dotyka 50% kobiet. W zdecydowanej większości przypadków zakażenie tymi wirusami ustępuje, jednak u kilku procent staje się przyczyną stanów przed nowotworowych.

Warto podkreślić, że badania cytologiczne nie dają 100% pewności wykrywania wczesnych faz rozwoju raka. Szczepionki przeciwko wirusom HPV zapobiegają zakażeniu i są tym skuteczniejsze im młodsze kobiety są poddawane szczepieniu. Optymalny wiek na uodpornienie to 10 – 15 lat. Skuteczność szczepionek w tym wieku w zapobieganiu wystąpienia dysplazji szyjki macicy przekracza 90%.¹

Według danych z Krajowego Rejestru Nowotworów, w 2007 roku liczba stwierdzonych zachorowań w Polsce wyniosła 3.431 (w 2006 r. – 3.226), z tego 117 wystąpiło w woj. podlaskim (w 2006 r. – 108). W tym samym roku na rozpoznany nowotwór złośliwy szyjki macicy zmarło w Polsce 1907 kobiet (w 2006 r. - 1.824 kobiety), z czego w woj. podlaskim 60 (w 2006 r. - 48).²

Dane dotyczące Suwałk²

Wyszczególnienie	Dane dotyczące poszczególnych lat									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Razem 1999 - 2007
Liczba rozpoznanych zachorowań	10	9	8	11	6	9	5	9	9	76
Liczba zgonów	3	4	4	1	4	9	1	2	5	33

¹ Źródło: informacja Przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Wakcynologii prof. dr hab. med. Jacka Wysockiego z 14 marca 2008 r.

² Źródło: Krajowy Rejestr Nowotworów <http://85.128.14.124/krn/>

I. Podstawa prawna Programu.

Podstawę prawną Programu stanowi art. 7 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm) zgodnie, z którym do zadań własnych gminy należy zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, a w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych – potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

Programy zdrowotne mogą opracowywać, wdrażać, realizować i finansować ministrowie, jednostki samorządu terytorialnego lub Fundusz.

W ramach realizacji programu zakłada się:

- a) prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej wśród rodziców dziewczynek uczestniczących w programie,
- b) prowadzenie szczepień profilaktycznych przeciw rakowi szyjki macicy wśród dziewcząt w wieku 13 lat na stałe zameldowanych w Suwałkach.

II. Cel Programu.

Głównym celem Programu jest zapobieganie zachorowaniom na raka szyjki macicy wśród mieszkank Suwałk poprzez wykonanie szczepień ochronnych dziewczynkom w wieku 13 lat. Ponadto realizacja Programu ma na celu uświadomienie społeczności lokalnej, poprzez edukację rodziców, znaczenia pierwotnej profilaktyki raka szyjki macicy oraz w późniejszym etapie badań cytologicznych.

III. Beneficjenci Programu.

Beneficjentami końcowymi Programu są dziewczęta na stałe zameldowane w Suwałkach. Programem zostaje objęta populacja dziewcząt, które w roku poprzedzającym szczepienie ukończyły 13 lat.

IV. Sposób realizacji i finansowanie Programu.

Organem przygotowującym i koordynującym Program jest Prezydent Miasta Suwałk.

Realizatorzy Programu – podmioty upoważnione na podstawie odrębnych przepisów do świadczenia usług zdrowotnych posiadające punkty szczepień na terenie Suwałk zostaną wyłonione w drodze konkursu ofert.

Realizacja programu polega na:

- przeprowadzeniu akcji informacyjno – edukacyjnej,
- uzyskaniu pisemnej zgody od rodzica lub opiekuna prawnego na wykonanie cyklu szczepień,
- badaniu lekarskim i kwalifikacji do szczepienia,
- wykonaniu pełnego cyklu szczepień,

- dokonaniu stosownych wpisów potwierdzających wykonanie szczepień w dokumentacji medycznej.

Koszt szczepienia (3 dawki, badanie i kwalifikacja do szczepienia) jest finansowany z budżetu miejskiego w 100% dla dziewcząt, które spełniają kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych. W pozostałych przypadkach koszt szczepionki jest finansowany z budżetu miejskiego w wysokości 50% kosztów a badanie i kwalifikacja do szczepienia w 100%.

V. Dane ze szczepień przeprowadzonych w 2010 roku.

	Ilość szczepień całkowicie sfinansowanych z budżetu Miasta Suwałk	Ilość szczepień sfinansowanych w 50% z budżetu Miasta Suwałk
Pierwsza dawka szczepionki	48	52
Razem	100	
Druga dawka szczepionki (dane z 8 września 2010 r.)	42	40
Całkowity koszt realizacji programu*	60.400 zł	

* przy założeniu że wszystkie dziewczęta, które przyjęły pierwszą dawkę szczepionki przyjmą dawkę drugą i trzecią.

VI. Statystyka

Dziewczęta zamieszkałe na stałe w Mieście Suwałki z roczników 1997 – 2000:

- rocznik 1997 – 386 osób,
- rocznik 1998 – 359 osób,
- rocznik 1999 – 375 osób,
- rocznik 2000 – 341 osób.³

³ Źródło: dane z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Suwałkach.